

Удовенко І.О.

кандидат економічних наук, доцент;

Додонова Т.О.

студентка економічного факультету,

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ

Туризм – одна з найбільш сталих складових світової економіки, яка за останні десятиріччя має стабільні (в середньому 5% на рік) темпи зростання і не зазнає коливань попиту та пропозиції, тому вважається одним із перспективних напрямів соціально–економічного розвитку. На сучасному етапі туризм став частиною стилю життя більш ніж третини людства, а участь у туристичному процесі можна розглядати як складову якості життя.

Однією із найважливіших складових туристичної індустрії, яка визначає її реальний потенціал, є готельне господарство. Незважаючи на те, що сфера послуг набуває дедалі більшого розвитку в Україні, розвиток і функціонування готельного господарства ускладнюється цілою низкою проблем. Застаріла матеріальна база та недосконалі методи управління не дають змоги багатьом готелям України працювати на повну потужність та просто функціонувати.

На сьогоднішній день в Україні стан більшості підприємств готельного господарства залишається на рівні далекому від європейських стандартів, що може стати досить серйозною перешкодою як для залучення інвестицій, так і для формування позитивного іміджу країни.

Основними напрямками розвитку та вдосконалення індустрії гостинності повинні бути:

- кваліфікація персоналу готелю;
- імідж готелів на міжнародному ринку готельної індустрії;
- створення національних мереж готелів;
- будівництво еко-готелів по всій території України.

Висока якість обслуговування – основа конкурентоспроможності готельного господарства. Для цього необхідним є забезпечення постійного навчання персоналу культурі поведінки та світовим стандартам обслуговування. Важливо забезпечити поінформованість персоналу, як одну з умов залучення прибутку та створити чіткі стандарти поведінки, що базуються на культурі та моральних вимогах до персоналу, які повинні бути зафіксовані в інформації, розміщеній в номерах та в «Пам'ятці службовця» [2, с. 31].

Нагальною є проблема ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців гостинності, яка зумовлена необхідністю подолання суперечностей, виникають між вимогами суспільства до професійної підготовки майбутніх фахівців готельної індустрії і їх кваліфікацією відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня, змістом професійно-орієнтованих дисциплін і педагогічними технологіями реалізації цього змісту.

В Україні діє 76 вузів за напрямом підготовки «Сфера обслуговування», які готують спеціалістів в області готельного бізнесу. Ось тільки практичної підготовки студентів тут приділяється не так багато часу [1].

Після того як молодий фахівець влаштовується на роботу в сферу індустрії гостинності, співробітники служби персоналу і керівники служб та підрозділів персоналу починають його навчання. Тренінгові програми можуть дозволити собі тільки готелі, що входять в міжнародні готельні ланцюги. Для приватних готелів це дорого, тому навчання молодих фахівців найчастіше відбувається без відриву від виробництва, що створює додаткові незручності в роботі лінійного персоналу готелю.

В останні роки стало дуже популярно створювати тренінг-готелі на базі вищих навчальних закладів, де студенти працюють і навчаються одночасно. В Україні дане співробітництво широкого поширення не отримало. В даний час взаємодія готелів та навчальних закладів, що готують фахівців для готельної галузі, зводиться до проходження студентами навчальної та переддипломної практики на базі готелів за кордоном, що є дуже корисним для їхньої майбутньої професії та вдосконалення іноземної мови [1].

Однією із перспективних тенденцій розвитку готельного господарства України є орієнтація на екологічність. Сьогодні у світі все більшої популярності набуває рух за охорону навколишнього середовища. Піклуючись про екологічну рівновагу, люди все частіше міняють свої звички і уподобання. Готелі теж залучені в цей процес і намагаються відповідати поняттю «еко-готель». Найпопулярнішим видом туризму на сьогодні є екологічний туризм.

Останній рік готельний ринок України перебуває в стані занепаду, що пов'язане з політичними подіями в країні. Велика кількість готелів була побудована та відреставрована у рамках підготовки до Євро-2012, але не зважаючи на це, еко-готелів у країні не вистачає, так як недостатньо готелів, побудованих за екологічними стандартами [3].

Екологічні готелі мають на меті зберігати здоров'я гостей, раціонально використовувати природні ресурси та позиціонують себе як такі, що несуть відповідальність за вплив підприємства на навколишнє природне середовище. Такі готелі, згідно з європейськими стандартами, повинні відповідати наступним вимогам:

- впровадження класифікацій всіх відходів;
- використання електрики, що виробляється за допомогою безпечного для навколишнього середовища палива;
- приготування їжі з екологічно чистих продуктів, які можуть бути вирощені на спеціально відведеній території закладу.

Одна з найвідоміших фірм, яка займається рекламою та розповсюдженням товарів від виробників екологічно чистої продукції, «Pineapple Hospitality», Inc., була заснована в 2005 році і знаходиться в Сент-Чарльз, штат Міссурі, США [3].

За кордоном існує ряд додаткових показників екологізації:

- використання нетоксичних миючих засобів та прального порошку;
- виготовлення на 100% з хлопку рушники та напірники;

- обмеження паління на території підприємства готельного господарства;
- устаткування по переробці відходів;
- можливість гостей відмовитись від заміни використаних рушників для економії споживання води;
- надання еко-автомобілів для перевезення гостей з місця прибуття чи у інших цілях;
- використання власне вирощених або місцевих продуктів для організації харчування відвідувачів;
- повторне використання води з кухонь, номерів та інших приміщень для саду та ландшафтного дизайну;
- програма переробки газет [3].

Одними з переваг еко-сертифікації є її непричетність до професійних або ділових структур, яка гарантує готелю неупереджену та незалежну оцінку третьою стороною. Також наявність екологічної сертифікації стає інноваційним інструментом підвищення туристичної привабливості. Все більше людей у світі готові бути клієнтами лише тих компаній та брендів, які відповідають за свою присутність на планеті та наслідки своєї діяльності. Великі корпорації вже усвідомили свою причетність та взаємозв'язок із цими ключовими сторонами бізнесу, що впливає на зниження ризиків, операційну діяльність та лояльність клієнтів [3].

Отже, на нашу думку, екологічні готелі – це готелі майбутнього, які здатні покращувати стан природного середовища, виховувати в суспільстві екологічну свідомість та відповідальність. Інноваційні методи по впровадженню екологічної політики в готельну індустрію сприяють, перш за все, реалізації соціальних цілей, а вже потім – являються інструментом підвищення рентабельності та конкурентоспроможності готельного підприємства. Впровадження основних тенденцій розвитку в готельну індустрію України дасть змогу значно покращити індустрію гостинності, економіку країни. Україна отримає авторитет та визнання у Європі та світі.

Список використаних джерел:

1. Державна служба туризму і курортів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tourism.gov.ua.
2. Пуцентейло П. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: підруч [для студ.вищ.навч.закл.] / П. Пуцентейло. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.
3. Green Key : [Електронний ресурс]: – Режим доступу : <http://www.green-key.org/Menu/Criteria/Hotels>.